

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

02 " 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Правове забезпечення управління ґрунтово-земельними ресурсами
(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 103 Науки про Землю

Освітньо-професійна/наукова програма: «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів»

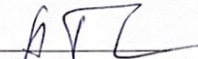
Робоча програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення управління ґрунтово-земельними ресурсами». Одеса: ОНУ, 2024. 14 с.

Розробник: Тригуб Валентина Іванівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру.

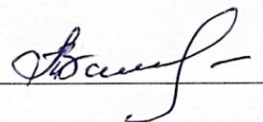
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № 1 від "30" 08 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис) (Андрій БУЯНОВСЬКИЙ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів»

(Валентина ТРИГУБ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол № 1 від "30" 08 2024 р.

Голова НМК

(підпис) (Віталій СИЧ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3.0 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>103 Науки про Землю</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	
		<i>Семестр</i>	
		1-й	
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		10 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		- год.	- год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у розширенні науково-теоретичних знань і практичних навичок здобувачів освітнього ступеня магістр щодо ролі земельних ресурсів у житті людини та їхнім місцем у структурі природно-ресурсного потенціалу України, вивченні класифікаційних одиниць земельного фонду та їхніх діагностичних ознак, структури земельних ресурсів України, особливостей функціонування ринку землі; вивченні основних принципів і механізмів управління земельними ресурсами; ознайомленні із основними законодавчими та нормативними документами, які регламентують управління земельними ресурсами, їх окремими категоріями; систематизації отриманих знань щодо регулювання та управління земельних відносин в Україні з метою їх використання у практичній діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття теоретичних знань щодо значення земельних ресурсів у житті людини та функціонуванні біосфери;
- вивчення класифікаційних одиниць земельного фонду та їхніх діагностичних ознак;
- ознайомлення із структурою земельного фонду та його географією;
- набуття знань щодо правового регулювання і управління земель різного цільового призначення;
- вивчення теоретичних і правових засад ринку землі в Україні;
- вивчення основних принципів і функцій управління земельними ресурсами;
- ознайомлення із законодавчими і нормативними документами, які регламентують управління земельними ресурсами України;
- визначення шляхів мінімізації деградаційних процесів та заходів щодо охорони і збереження земель.
- формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів та правильного їх використання під час вирішення ситуаційних завдань.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК):

К02. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

К03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

К06. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу та обробки інформації.

б) фахові компетентності спеціальності:

К08. Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства.

К09. Розуміння планети як єдиної системи, найважливіших проблем її будови та розвитку.

К10. Володіння сучасними методами досліджень, які використовуються у виробничих та науково-дослідницьких організаціях при вивченні Землі, її геосфер та їхніх компонентів.

К16. Здатність застосовувати спеціальні методи та методики досліджень, оцінювання ґрунтів і земель в науковій та практичній діяльності, аналізувати роль природних та антропогенних чинників на сталі ґрунто- і землекористування в сучасних умовах кліматичних трансформацій, земельної та адміністративної реформ, різних агротехнологій та ефективності господарювання, воєнного та поствоєнного стану.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Аналізувати особливості природних та антропогенних систем і об'єктів геосфер Землі.

ПР06. Вміти здійснювати екологічну оцінку, аудит, ліцензування, сертифікацію використання природних ресурсів, прогнозувати розвиток екологічних, технологічних, економічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах природокористування.

ПР07. Знати сучасні методи дослідження Землі та її геосфер і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності.

ПР13. Оцінювати еколого-економічний вплив на довкілля при впровадженні інженерних заходів та проектувати природоохоронні заходи.

ПР17. Вміти використовувати спеціальні методи та методики ґрунтознавства і оцінки земель в науковій і виробничо-практичній діяльності, аналізувати результати оцінки стану ґрунто- і землекористування, надавати рекомендації щодо підвищення ефективності використання ґрунтів і земель.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- значення земельних ресурсів у житті людини та функціонуванні біосфери;
- рівень освоєності та сучасну динаміку земельних ресурсів;
- потенціал земельних ресурсів та їхнє використання в Україні та світі;
- основні принципи правового регулювання і управління земельними відносинами в Україні;
- специфіку права власності на ґрунтово-земельні ресурси;
- зміст екологічних прав та обов'язків фізичних та юридичних осіб, територіальних громад і держави щодо використання та управління ґрунтово-земельними ресурсами;
- законодавчу базу, що регламентує питання охорони і раціонального використання земель;
- особливості правового режиму окремих категорій земель;
- види юридичної відповідальності за порушення норм земельного кодексу та інших законодавств, які регулюють ґрунтово-земельні відносини;

вміти:

- вільно володіти понятійним апаратом;
- збирати, узагальнювати та аналізувати відомості про сучасний стан використання і управління ґрунтово-земельними ресурсами;
- надавати загальну характеристику правових відносин, що виникають під час використання та управління ґрунтово-земельних ресурсів;
- визначати способи реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання і управління ґрунтово-земельними ресурсами;
- аналізувати і тлумачити чинне законодавство;
- застосовувати земельно-правові норми до конкретних фактичних обставин.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Ґрунтово-земельні ресурси України, їхня структура та використання. Управління земельними ресурсами.

Тема 1. Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери. Сучасні проблеми охорони та збереження земельних ресурсів України.

Тема 2. Історичні аспекти розвитку системи управління земельними ресурсами.

Тема 3. Правові аспекти управління земельними ресурсами.

Тема 4. Право власності на ґрунтово-земельні ресурси за Українським законодавством.

Право власності на землю. Право землекористування та його основні види. Набуття та припинення прав на землю.

Тема 5. Функції управління у галузі використання та охорони земель.

Змістовий модуль 2. Управління землями різного цільового призначення. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.

Тема 6. Землі сільськогосподарського призначення та їх правовий режим. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки.

Тема 7. Управління землями природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

Тема 8. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.

Тема 9. Управління землями з особливим режимом використання.

Тема 10. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Усьо- го	Денна форма				Заочна форма				
		у тому числі				у тому числі				
		л	п/с	лаб.	с.р.	л	п/с	лаб.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Ґрунтово-земельні ресурси України, їхня структура та використання. Управління земельними ресурсами.										
<i>Тема 1.</i> Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери. Сучасні проблеми охорони та збереження земельних ресурсів України.	9	2	1		6					
<i>Тема 2.</i> Історичні аспекти розвитку системи управління земельними ресурсами.	7	2	1		4					
<i>Тема 3.</i> Правові аспекти управління земельними ресурсами.	8	2			6					
<i>Тема 4.</i> Право власності на землю. Право землекористування та його основні види. Набуття та припинення прав на землю.	12	2	2		8					
<i>Тема 5.</i> Функції управління у галузі використання та охорони земель.	8	2			6					
Разом за змістовим модулем 1	44	10	4		30					
Змістовий модуль 2. Управління землями різного цільового призначення. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.										
<i>Тема 6.</i> Землі с/г призначення та їх правовий режим. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки.	10	2	2		6					
<i>Тема 7.</i> Управління землями природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.	9	2	1		6					
<i>Тема 8.</i> Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.	9	2	1		6					
<i>Тема 9.</i> Управління землями з особливим режимом використання.	11	2	1		8					
<i>Тема 10.</i> Юридична відповідальність за земельні правопорушення.	7	2	1		4					
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6		30					
Усього годин	90	20	10		60					

5. Теми практично-семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, д/ф
Змістовий модуль 1. Ґрунтово-земельні ресурси України, їхня структура та використання. Управління земельними ресурсами.		
1	Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери. Історичні аспекти розвитку системи управління земельними ресурсами.	2
2	Право власності на землю. Право землекористування та його основні види. Набуття та припинення прав на землю.	2
Змістовий модуль 2. Управління землями різного цільового призначення. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.		
3	Землі с/г призначення та їх правовий режим. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки.	2
4	Управління землями природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.	2
5	Управління землями з особливим режимом використання. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.	2
Усього годин		10

7. Теми лабораторних занять

Програмою не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин, д/ф
Змістовий модуль 1. Ґрунтово-земельні ресурси України, їхня структура та використання. Управління земельними ресурсами.		
1	<i>Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери.</i> Під час самостійної роботи над темою студентам слід з'ясувати: значення землі у житті людини та функціонуванні біосфери; підходи до дослідження та класифікація землекористування; структуру та особливості земельного фонду України; таксономічні одиниці земельного фонду; основні екологічні функції земель; сучасний стан використання земельних ресурсів України; поняття і напрями раціонального землекористування. <i>Результати вивчення: конспект, усне опитування.</i>	6
2.	<i>Історичні аспекти розвитку системи управління земельними ресурсами.</i> Історичні передумови землекористування в Україні. Правові аспекти управління землекористуванням в різні історичні періоди <i>Результати вивчення: конспект, усне опитування.</i>	4
3.	<i>Правові аспекти управління земельними ресурсами.</i> Поняття, зміст та суб'єкти управління у галузі використання та охорони земель. Система і повноваження органів управління у галузі використання та охорони земель. Функції управління у галузі використання та охорони земель. <i>Результати вивчення: конспект, усне опитування.</i>	6

4.	<p>Право власності на ґрунтово-земельні ресурси за Українським законодавством. Право землекористування та його основні види. Набуття та припинення прав на землю.</p> <p>Особливості та основні ознаки права земельної власності; які об'єкти права власності на землю існують в Україні; повноваження та спектр суб'єктів права власності на землю; основні права і обов'язки власників та землекористувачів.</p> <p>Право постійного землекористування. Право орендного землекористування. Земельний сервітут як вид користування чужою земельною ділянкою. Особливості користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) і забудови (суперфіцій).</p> <p>Підстави і умови набуття прав на землю із земель державної та комунальної власності. Загальні підстави припинення права власності на землю та права користування земельною ділянкою. Способи і порядок припинення права власності на землю та права користування земельною ділянкою.</p> <p><i>Результати вивчення: конспект, усне опитування, тестові завдання.</i></p>	8
5	<p>Функції управління у галузі використання та охорони земель.</p> <p>Система органів управління у галузі використання та охорони земель та їх основні функції. Правові засади здійснення землеустрою: поняття, завдання та зміст землеустрою. Правове забезпечення моніторингу земель. Правове регулювання ведення державного земельного кадастру. Правове регулювання контролю за використанням та охороною земель.</p> <p><i>Результати вивчення: конспект, усне опитування, тестові завдання.</i></p>	6
Разом за змістовним модулем 1		30
Змістовий модуль 2. Управління землями різного цільового призначення. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.		
6	<p>Землі с/г призначення та їх правовий режим. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки. Підстави набуття прав на землі сільськогосподарського призначення. Особливості правового регулювання використання та охорони земель сільськогосподарського призначення. Права й обов'язки сільськогосподарських землевласників та землекористувачів.</p> <p><i>Результати вивчення подаються у вигляді презентацій за матеріалами з теми.</i></p>	6
7	<p>Управління землями природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Поняття і склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Загальні ознаки правового режиму земель природно-заповідного фонду. Особливості правового режиму земель, зайнятих окремими об'єктами природно-заповідного фонду. Правовий режим земельних ділянок та природних об'єктів, що мають особливу наукову цінність.</p> <p><i>Результати вивчення подаються у вигляді презентацій за матеріалами з теми.</i></p>	6
8	<p>Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення. Поняття і склад земель оздоровчого призначення. Особливості надання земель оздоровчого призначення. Умови і порядок використання земель оздоровчого призначення. Правовий режим округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони земель оздоровчого призначення.</p>	

	<p>Поняття і склад земель рекреаційного призначення. Загальний та спеціальні правові режими земель рекреаційного призначення. Особливості правового режиму земель рекреаційного призначення у межах населених пунктів та земель вільних економічних зон туристсько-рекреаційного типу.</p> <p><i>Результати вивчення подаються у вигляді презентацій за матеріалами з теми.</i></p>	6
9	<p>Управління землями з особливим режимом використання.</p> <p>Поняття й особливості правового режиму земель лісогосподарського призначення. Правове регулювання використання земель лісогосподарського призначення. Правові засади загального та спеціального використання лісових ресурсів на землях лісогосподарського призначення.</p> <p>Поняття і склад земель водного фонду. Правове регулювання використання земель водного фонду. Особливості правового режиму прибережних захисних смуг, смуг відведення і берегових смуг водних шляхів. Правовий режим територій та зон санітарної охорони водних об'єктів.</p> <p>Поняття і склад земель історико-культурного призначення. Загальний та спеціальні правові режими земель історико-культурного призначення. Правовий режим охоронних зон пам'яток культури.</p> <p><i>Результати вивчення подаються у вигляді презентацій за матеріалами з теми.</i></p>	8
10	<p>Юридична відповідальність за земельні правопорушення.</p> <p>Поняття і функції юридичної відповідальності за земельні правопорушення та його склад. Кримінальна, адміністративна та цивільна відповідальність за земельні правопорушення.</p>	4
Разом за змістовним модулем 2		30
Всього		60

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, практичних і семінарських занять;

[2] – підготовка презентацій за визначеною темою.

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням методів пояснювально-ілюстративного (мультимедійні презентації) викладання, обговорення проблемних ситуацій та диспуту; семінарські заняття з наочними демонстраціями; виконання індивідуальних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточне контрольне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань; підсумковий контроль – залік. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	вільно володіє програмним матеріалом. Розуміє та може змістовно викласти	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань,

	особливості нормативно-правового регулювання земель різного цільового призначення в Україні. Характеризує законодавчі акти в сфері охорони та регулювання ґрунтово-земельними ресурсами. Аналізує вплив законодавчого забезпечення щодо регулювання земельними ресурсами, робить відповідні висновки й узагальнення. Висловлює та аргументує своє ставлення до альтернативних поглядів на більшість питань. Висвітлює власний підхід щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання земель різного призначення та їх охорони	використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних завдань при самостійній роботі. Виконав та успішно здав всі практичні роботи.
Добре	самостійно висвітлює визначення основних понять і термінів, характеризує законодавчі акти в сфері регулювання земельними ресурсами. Висвітлює сучасні проблемні питання щодо регулювання земельних ресурсів різного призначення. Дає розгорнуту відповідь, пояснюючи логіку суджень, наводить приклади. Разом з тим, студент допускає окремі помилки та неточності, що не впливає на загальний характер відповіді. Студент не розкриває власне бачення шляхів вдосконалення нормативно-правового регулювання ґрунтово-земельними ресурсами.	правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички їх виконання. Практичні роботи здані.
Задовільно	знання студента завчені з підручника чи навчального посібника, висвітлює їх за допомогою конспекту чи викладача. Дає нечіткі визначення основних понять і термінів. Відповідає на поставлене запитання не повністю, при розкритті спеціальних питань не може конкретизувати відповідь наведенням прикладів, допускає значні помилки.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Виконав більшу частину практичних робіт.
Незадовільно з можливістю повторного складання	студент не володіє матеріалом, потребує подальшої роботи над засвоєнням основних положень предмету.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, відсутні сформовані уміння та навички. Не виконав жодної практичної роботи.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом не орієнтується в предметі, потребує подальшої роботи над засвоєнням основних положень предмету	не виконав жодної практичної роботи, може виконати лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Земельні ресурси, як засіб виробництва.
2. Категорії земельних ресурсів України.
3. Основні екологічні функції земель.
4. Земельний фонд України і його складові.
5. Земельно-правові відносини: поняття і зміст.
6. Суб'єкти земельних правовідносин.
7. Об'єкти земельних правовідносин.
8. Підстави виникнення, зміни і припинення земельних правовідносин.
9. Джерела земельно-правових відносин. Загальна характеристика.
10. Земельний кодекс України як джерело земельно-правових відносин.
11. Поняття і зміст права власності на землю.
12. Правові форми власності на землю.
13. Право державної власності на землю.
14. Право приватної власності на землю.
15. Право комунальної власності на землю.
16. Виникнення права власності на землю.
17. Спільна сумісна і спільна часткова власність на землю.
18. Оренда землі. Об'єкти оренди. Орендодавці та орендарі земельних ділянок.
19. Обмеження прав власності на земельну ділянку.
20. Права та обов'язки землевласників.
21. Права та обов'язки землекористувачів.
22. Охорона земель. Основні завдання охорони земель.
23. Поняття і зміст правової охорони земель.
24. Принципи державної політики у сфері охорони земель.
25. Система заходів у галузі охорони земель.
26. Поняття і види земельних правопорушень.
27. Економічні заходи стимулювання раціонального використання земель.
28. Правові заходи охорони земель.
29. Відповідальність за порушення земельного законодавства.
30. Адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства.
31. Цивільно-правова відповідальність за порушення земельного законодавства.
32. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.
33. Суб'єкти права власності та користування на землях сільськогосподарського призначення.
34. Правове регулювання паювання земель сільськогосподарських підприємств.
35. Перехід права власності на земельну ділянку при переході права на будівлю і споруду.
36. Поняття земельного сервітуту. Підстави виникнення земельного сервітуту. Припинення дії земельного сервітуту.
37. Придбання земельних ділянок на підставі цивільно-правових договорів.
38. Використання земель сільськогосподарського призначення для городництва.
39. Користування землями для ведення садівництва, сінокошіння і випасання худоби.
40. Нормативно-правові акти органів місцевого самоврядування як джерела земельно-правових відносин..
41. Примусове відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності.
42. Відшкодування збитків, завданих внаслідок порушення земельного законодавства.
43. Земельна реформа і правові засади її реалізації
44. Землеустрій і землепорядний процес.
45. Класифікація земельно-правових договорів.
46. Окремі види договорів щодо земельних ділянок.
47. Договір купівлі-продажу земельної ділянки.
48. Договір дарування земельної ділянки.
49. Особливості спадкування земельних ділянок.

50. Правовий режим земель с/г призначення
51. Правовий режим земель житлової та громадської забудови
52. Правовий режим земель природно-заповідного фонду й іншого природоохоронного призначення
53. Правовий режим земель оздоровчого призначення
54. Правовий режим земель рекреаційного призначення
55. Правовий режим земель історико-культурного
56. Правовий режим земель лісогосподарського призначення
57. Правовий режим земель водного фонду
58. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення
59. Ринок землі. Види ринку землі. Основні завдання ринку землі. Суб'єкти та об'єкти ринку землі.
60. Екологічні проблеми сучасного землекористування

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль										Контрольна робота за змістовим модулем 1- 2*	Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

*Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення всього навчального матеріалу (змістовних модулів 1-2). Тестові письмові завдання для модульної контрольної роботи складаються з 20 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу навчального курсу. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма та силабус навчальної дисципліни; опорні конспекти лекцій; підручники і навчальні посібники, законодавства України; мультимедійні презентації; плани практично-семінарських занять; навчально-методичні матеріали, якими забезпечуються студенти під час виконання практично-семінарських занять і розміщені в Гугл-класі, а також питання для поточного і підсумкового контролю; питання і завдання для самостійної роботи.

15. Рекомендована література

Основна

1. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку: колективна монографія / за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576 с.
2. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні: колективна моногр./ відп. ред. Т.Є. Харитоновна, І.І. Каракаш. Одеса: Видавничий дім «Гельветика» 2018. 721 с.
3. Каракаш І. І. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси: монографія. Одеса: Юрид. літ., 2017. 436 с.
4. Костяшкін І. О. Правове забезпечення соціальної функції права власності на землю в Україні: монографія. Хмельницький: Вид-во Хмельн. ун-ту упр. та права, 2016. 429 с.
5. Кулинич П.Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: моногр. Київ. Норма права. 2021. 308 с.
6. Хомінець С. В. Правове забезпечення підвищення родючості ґрунтів: монографія. Харків: Фінарт, 2015. 169 с.
7. Шарий Г.І., Тимошевський В.В., Міщенко Р.А., Юрко І.А. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 172 с.

Допоміжна

1. Гавриш Н. С. Використання, відтворення та охорона ґрунтів в Україні: теоретико-правові аспекти: монографія. Одеса: Юрид. літ., 2016. 396 с.
2. Глушенкова І.С., Анопрієнко Т.В., Кошкалда І.В., Трегуб О.М. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій (для магістрів спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 85 с.
3. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар / А. М. Мірошніченко. К. : ЦУЛ, 2013. 512 с.
4. Коваленко Т. О. Реалізація принципу законності у регулюванні земельних відносин в Україні: проблеми законодавчого забезпечення: монографія. Київ: Правова єдність, 2017. 672 с.
5. Лісова Т. В. Правове забезпечення відновлення земель: теоретичні і практичні проблеми: монографія. Харків: Юрайт, 2020. 396 с.
6. Паньків З. П. Еволюція землекористування в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с.
7. Раціональне використання ґрунтових ресурсів і відтворення родючості ґрунтів: організаційно-економічні, екологічні й нормативно-правові аспекти: колективна монографія. Х.: Смугаста типографія. 2015. 428 с.
8. Сидор В. Д. Земельне законодавство України: сучасний стан та перспективи розвитку: моногр. Київ: Юрид. думка, 2011. 312 с.
9. Федчишин Д. В. Реалізація та захист земельних прав в Україні: проблеми теорії та практики: монографія. Херсон: Гельветика, 2020. 418 с.
10. Тригуб В.І., Адабовська М.В. Правові основи використання ґрунтово-земельних ресурсів України: Навчальна програма та методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни (спецкурсу). Одеса, 2020. 32 с.
11. Тригуб В. І. Міждисциплінарний підхід при викладанні навчального курсу «Правові основи

використання ґрунтово-земельних ресурсів». *Моделі міждисциплінарних та міжгалузевих освітніх та освітньо-наукових програм: виклики, можливості та варіанти впровадження*: Зб. матер. II міжнар. конф. (Одеса, 5-6 липня 2021 р.). Одеса: ОНУ, 2021. С. 68-71.

Електронні інформаційні ресурси

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
2. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 р. № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
3. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 963-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text>
4. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р. № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії рейдерству: Закон України від 05.11.2019 р. № 340-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/340-20#Text>
6. Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів: Закон України від 09.07.2010 р. № 2480-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2480-17#Text>
7. Про меліорацію земель: Закон України від 14.01.2000 р. № 1389-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1389-14#Text>
8. Про оренду землі: Закон України від 6.10.1998 р. №1211-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>
9. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 962-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>
10. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 р. № 1378-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>
11. Концепція державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 черв. 2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/743-2009-%D1%80#Text>
12. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16. 06. 1992 р. № 2456-XII в ред. від 03.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>
13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин: Закон України від 28 квітня 2021 року № 1423-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text>
14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: Закон України від 31 березня 2020 року № 552-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні: Закон України від 10 липня 2018 року № 2498-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-19#Text>
16. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16 червня 1992 р. №2456-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>. Text.
17. Про затвердження Положення про Державне агентство України з управління зоною відчуження : постанова Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 564 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/564-2014-%D0%BF>.